

مروری بر Aspergillosis در طیور

(پنومونی تخم گذار، پنومونی قارچی، شرایط پنومونی قارچی)

By: Frederic J. Hoerr, DVM, PhD, DACVP, DACPV, Pathologist,
Veterinary Diagnostic Pathology, LLC

مقدمه:

آسپرژیلوزیس عموماً بیماری سیستم تنفسی در جوجه ها، بوقلمون ها و به میزان کمتری اردک سانان، کبوترها، قناری ها، غازها و بسیاری از پرندگان وحشی و اهلی می باشد. در طیور و بوقلمون ها ممکن است بیماری در فارم اندمیک باشد. در پرندگان وحشی به صورت تکی دیده می شود. بیماری معمولاً در پرندگان ۷ تا ۴۰ روزه دیده می شود.

سبب شناسی و اپیدمیولوژی:

عامل اصلی بیماری قارچی به نام *Aspergillus fumigatus* می باشد هرچند که سایر گونه های آسپرژیلوس نیز می توانند در ایجاد این بیماری دخیل باشند.

میزان مرگ و میر بالا در جوجه ها و پرندگانی دیده می شود که در جوجه کشی در زمان هجری در معرض تخم مرغ هایی با درصد بالایی از اسپور قارچی قرار داشته یا بستر نگهداری میزان بالایی آلودگی قارچی داشته باشد. در پرندگان مسن تر عامل عفونت قرار گرفتن در معرض بستر یا غذا یا محیط آلوده به قارچ می باشد. شیوع بیماری در پایان دوره می تواند کمتر برآورد شود تا زمانی که در معاینه کشتار پی به ضایعات ریوی در کالبدگشایی ببرند.

یافته های بالینی و کالبدگشایی:

سختی تنفس (Dyspnea)، نفس نفس زدن (hyperpnea)، خواب آلودگی و دیگر نشانه های درگیری سیستم عصبی، بی اشتهایی، لاغری و تشنگی ممکن است دیده شود. در جوجه ها یا مرغ های بالای ۶ هفته، ریه ها معمولاً درگیر هستند. التهاب کیسه های هوایی یکی از دلایل بازرسی بعد از مرگ در بوقلمون های پرورشی به منظور فراهم آوری غذا می باشد. در کالبد گشایی های ریه پلاک ها و ندول های سفید و زرد به قطر چند میلی متر تا چندین سانتی متر مشاهده می شود. گاهی اوقات، در معاینات بصری توده های قارچی ممکن است در داخل مسیر های تنفسی دیده شود. پلاک ها و ندول ها اغلب اوقات در سرینکس، کیسه های هوایی، کبد، روده ها و هراز گاهی در مغز پیدا شوند. فرم مغزی بیشتر در بوقلمون ها شایع است. فرم چشمی در جوجه ها و بوقلمون ها تحت

عنوان قارچ های قسمت های شاخی دیده می شود که در آن ها پلاک های بزرگی در قسمت میانی گوشه چشم بروز پیدا می کند.

تشخیص:

قارچ می تواند بر روی محیط کشت یا تهیه فرم تازه آن زیر میکروسکوپ تظاهر پیدا بکند. یکی از پلاک ها را از محل بروز جدا کرده و بر روی محیط کشت مناسب قرار می دهیم، معمولاً محیط از کشت خالص آن ارگانیزم به نتیجه می رسیم. در آزمایشات آسیب شناسی بافتی توسط قسمت تخصصی از لکه قارچی گرانول های قارچی نمود پیدا می کنند.

تشخیص های تفریقی این بیماری با سایر بیماری ها شامل: برونشیت، نیوکاسل، لارینگوتراکئیت، مایکوباکتریوزیس، کلی باسیلوزیس، سایر بیماری های قارچی مثل (ochroconosis, zygomycosis) و مغز نرمی تغذیه ای می باشد.

درمان و کنترل:

درمان در پرندگان مبتلا عموماً بی تاثیر است. درمان خودبه خودی می تواند اتفاق بیوفتد اگر از بروز دوباره مرحله تولک رفتن جلوگیری شود. رعایت اصول بهداشتی در دوره هجری به صورت سفت و سخت و به موقع رعایت شود. تخم مرغ های شکسته یا دارای آلودگی قابل دیدن نبایستی در انکوباسیون قرار بگیرند چرا که محیط مناسبی برای رشد باکتری ها و قارچ ها می باشد و باعث انفجار تخم مرغ و به تبع گسترش آلودگی در ماشین جوجه کشی می شوند. دستگاه های هجری آلوده بایستی توسط انیلکنازول یا فرمالدهید تمیز شوند. از فراهم کردن بستر قارچی به منظور ابتلای مرغ های مسن تر باید دوری کرد. فضا باید توسط مواد ضدقارچی مثل انیلکنازول اسپری شود و تمامی تجهیزات بایستی تمیز و ضد عفونی شوند.

نکات تکمیلی خارج از کتاب:

برای درمان می توانیم از کات کبود نیز استفاده کنیم CuSO_4 به این صورت که ۱۰۰ گرم از آن را در ۲۰۰ لیتر آب اضافه کرده به مدت ۴۸ ساعت در مرغ داری استفاده می کنیم. می توانیم از درمان های حمایتی نیز مثل ویتامین تراپی E و سلنیوم به مدت ۲ روز استفاده کنیم.

کات کبود باعث دناتور شدن Pro های قارچی می شود. اما باید مواظب باشیم که به دز سمی نرسد. اگر کات کبود موجود نبود از آنتی بیوتیک هایی مثل اریترومایسین استفاده می کنیم. تهویه خوب نیز فراموش نشود زیرا ریه پرندگان توسط این قارچ به شدت آسیب دیده است. اسپرژیلوس احتمالاً ۲۰ درصد می تواند تلفات دهد.

***تعداد بالایی ندول های قارچی در ریه اردک مبتلا به اسپرژیلوزیس**
ترجمه: آرش واثقی نیا